

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ลัทธิกีดกันทางการค้า (Protectionism) ได้ขยายตัวแพร่หลายอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้เป็นผลเนื่องมาจากเศรษฐกิจของโลกอยู่ในสภาพการตกต่ำทางเศรษฐกิจ (Economic Downswing) ทำให้ประเทศต่างๆ หันมาใช้มาตรการกีดกันทางการค้าในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งทางด้านภาษีอากรและมิใช่ภาษีอากร (Tariff and Non-Tariff Barriers) เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว โดยคาดหวังว่ามาตรการดังกล่าวจะคุ้มครองการผลิตภายในประเทศของตนอันจะส่งผลให้ปัญหาการว่างงาน ปัญหาเงินเฟ้อ ปัญหาการขาดดุลทางการค้า และปัญหาอื่นๆ ในประเทศน้อยลง ซึ่งการกุ่มตลาดและการใช้มาตรการป้องกันการกุ่มตลาดก็สามารถนำมาใช้เพื่อเป็นมาตรการกีดกันทางการค้าและทำลายระบบเศรษฐกิจของอีกประเทศหนึ่งได้เช่นกัน

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันก็คือ บรรดาประเทศที่เป็นผู้นำทางการค้าต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสหรัฐอเมริกาหรือประชาคมเศรษฐกิจยุโรปได้ทำการได้ส่วนในเรื่องการกุ่มตลาดสินค้าที่มาจากประเทศต่าง ๆ มากขึ้น ในส่วนของประเทศไทยเองก็ปรากฏว่าได้ถูกฟ้องร้องและถูกได้ส่วนว่ามีการช่วยอุดหนุนการส่งออกและการกุ่มตลาดในช่วงปีพ.ศ. 2531-2533 มากถึง 11 รายการจากประเทศสหรัฐอเมริกา ประชาคมเศรษฐกิจยุโรป คานาดา ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ และยังมี การฟ้องร้องอีกหลายกรณีซึ่งเมื่อทำการได้ส่วนแล้วไม่ปรากฏว่าไทยได้ทำการช่วยอุดหนุนหรือกุ่มตลาด แต่อย่างไรก็ตามการได้ส่วนดังกล่าวก็มีผลกระทบต่อการค้าและเศรษฐกิจของประเทศ ทำให้การส่งออกสินค้าจากไทยหยุดชะงักลง โดยประเทศไทยไม่สามารถดำเนินการตอบโต้การกุ่มตลาดสินค้าจากต่างประเทศที่เกิดขึ้นในประเทศไทยได้

สิ่งที่ประเทศไทยจะต้องตระหนักถึงประการหนึ่งก็คือ ในปัจจุบันประเทศไทยกำลังมีการพัฒนาการทางเศรษฐกิจที่ก้าวหน้าขึ้นเคียงบ่าเคียงไหล่กับนานาประเทศในตลาดการค้าสากล อุตสาหกรรมภายในประเทศซึ่งในอดีตเป็นการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้พัฒนาขึ้นมาเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่มากขึ้น ซึ่งนอกจากจะจำหน่าย

ภายในประเทศแล้วยังส่งไปจำหน่ายในต่างประเทศ กลายเป็นประเทศผู้ส่งออกชั้นนำประเทศหนึ่ง ซึ่งย่อมจะต้องถูกการแข่งขันทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมรูปแบบต่าง ๆ มากขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่ในขณะที่เดียวกันปรากฏว่าระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองตลาดและการช่วยอุดหนุนของไทยยังมีข้อบกพร่องอยู่มาก

ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ประเทศไทยจะต้องทำการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนากฎหมายภายในในส่วนที่เกี่ยวกับการป้องกันการคุ้มครองตลาดให้มีคุณภาพ และหลักการที่ทันสมัยทัดเทียมกับประเทศต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อปกป้องเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมภายในประเทศ และเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวในทางปฏิบัติเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มอำนาจต่อรองทางการค้าให้กับประเทศไทยมากขึ้น โดยการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวจะต้องมีความสอดคล้องกับกฎเกณฑ์ระหว่างประเทศ คือ ข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า หรือ แกตต์ ให้มีขั้นตอนในการปฏิบัติชัดเจนและโปร่งใส อีกทั้งยังสร้างความเป็นธรรมให้กับทุกฝ่ายเพื่อมิให้ประเทศคู่ค้าอ้างได้ว่าประเทศไทยกระทำการอันขัดกับหลักการของแกตต์

สมมติฐานของวิทยานิพนธ์ คือ กฎหมายไทยเกี่ยวกับการป้องกันการคุ้มครองตลาดมีปัญหาในการบังคับใช้ ทำให้ไม่สามารถคุ้มครองผู้ผลิตภายในประเทศในกรณีฉุกเฉิน และผู้บริโภคได้จึงควรมีมาตรการในการป้องกันการคุ้มครองตลาดตามกฎหมายที่เหมาะสมกับประเทศไทย

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วิทยานิพนธ์นี้มุ่งประสงค์ที่จะทำการศึกษาวิเคราะห์หลักกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันการคุ้มครองตลาดในกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งหมายถึงหลักกฎหมายในข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้าหรือแกตต์ และหลักกฎหมายในข้อตกลงการป้องกันการคุ้มครองตลาด ค.ศ. 1979 และรวมทั้งหลักกฎหมายภายในของสหรัฐอเมริกาและของประเทศไทย ทั้งนี้เพื่อที่จะแสวงหาหลักการและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันคุ้มครองตลาดเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายภายในของประเทศไทยให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาวะการณ์ของประเทศ เพื่อที่จะสามารถคุ้มครองภาคเศรษฐกิจของไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพและเอื้ออำนวยประโยชน์ในการดำเนินการค้าระหว่างประเทศของไทยด้วย

3. วิธีการวิจัยและขอบเขตของการวิจัย

วิธีการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) กล่าวคือ เป็นการวิจัยโดยการศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนกฎหมายแต่ละฉบับ ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายภายในของสหรัฐอเมริกาและของประเทศไทย เพื่อให้การวิจัยนี้มีความสมบูรณ์มากที่สุด

ขอบเขตการวิจัย

ในการศึกษาถึงมาตรการป้องกันการทุ่มตลาดของประเทศไทยนี้จะทำการศึกษาถึงหลักกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันการทุ่มตลาดและการเก็บอากรตอบโต้การทุ่มตลาดในกฎหมายระหว่างประเทศ โดยจะพิจารณาถึงหลักตามข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า (General Agreement on Tariff and Trade หรือ GATT) และข้อตกลงการป้องกันการทุ่มตลาด ค.ศ. 1979 (Anti Dumping Code, 1979) ทั้งนี้เนื่องจากหากประเทศไทยจะเข้าเป็นสมาชิกของข้อตกลงการป้องกันการทุ่มตลาด ค.ศ. 1979 แล้ว ก็จะต้องมีการออกกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับข้อตกลงดังกล่าว นอกจากนี้ยังจะศึกษาหลักกฎหมายภายในของสหรัฐอเมริกาที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการทุ่มตลาดและการเก็บอากรตอบโต้การทุ่มตลาดว่ามีหลักเกณฑ์ในการพิจารณา กระบวนการไต่สวนและการบังคับใช้กฎหมายอย่างไรบ้าง รวมทั้งจะศึกษาถึงการเก็บอากรตอบโต้การทุ่มตลาดของสหรัฐอเมริกาที่มีต่อสินค้าไทยด้วย ซึ่งสาเหตุที่เลือกกฎหมายภายในของสหรัฐอเมริกาเป็นหลักในการศึกษาวิจัย เพราะสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศมหาอำนาจทางการค้าที่สำคัญมากที่สุดประเทศหนึ่ง การกระทำทางการค้าใดๆ ของสหรัฐอเมริกาย่อมมีผลกระทบต่อการค้าของประเทศอื่น ๆ เสมอ ประกอบกับในระยะเวลาที่ผ่านมาสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีการฟ้องร้องและไต่สวนเรื่องการทุ่มตลาดและการช่วยอุดหนุนมากที่สุด จึงสมควรที่จะนำมาเป็นหลักในการศึกษาวิจัย จากนั้นจะทำการศึกษหลักกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันการทุ่มตลาดของประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติป้องกันการทุ่มตลาด พ.ศ. 2507 โดยจะทำการวิเคราะห์ข้อบกพร่องของพระราชบัญญัติป้องกันการทุ่มตลาด พ.ศ. 2507 และศึกษาวิเคราะห์ถึงบทบัญญัติของกฎหมายภายในของประเทศไทยฉบับอื่น ๆ ซึ่งใกล้เคียงกับกฎหมายป้องกันการทุ่มตลาดที่สามารถจะนำมาใช้ในการเยียวยาการทุ่มตลาดที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ในช่วงเวลาที่กฎหมายป้องกันการทุ่มตลาดฉบับใหม่ยังไม่มีการใช้บังคับ ตลอดจนจะทำการศึกษาข้อบกพร่องของกฎหมายดังกล่าวด้วย รวมทั้งจะศึกษาวิเคราะห์ถึงประกาศกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาเพื่อเรียกเก็บค่าชดเชยพิเศษในกรณีการนำสินค้าเข้ามาในประเทศไทย

ไทยในราคาที่ไม่เป็นธรรม และปัญหาบางประการในประกาศกระทรวงดังกล่าว
สุดท้ายจะนำเอาผลจากการศึกษาวิเคราะห์มากำหนดแนวทางในการร่างพระราชบัญญัติ
ป้องกันการทุ่มตลาดฉบับใหม่ให้มีความทันสมัยชัดเจน และสามารถนำมาบังคับใช้ได้
อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ จะนำเอาหลักของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการทุ่ม
ตลาดในแอกต์ ใน Anti-Dumping Code และกฎหมายภายในของสหรัฐอเมริกา
ที่มีความเหมาะสม มาเป็นแนวทางในการร่างกฎหมายฉบับใหม่ดังกล่าว

อนึ่งในการเจรจาการค้าหลายฝ่ายรอบอุรุกวัยในปัจจุบัน ยังอยู่ในช่วงการ
เจรจาแก้ไขเพิ่มเติมข้อตกลงป้องกันการทุ่มตลาด ค.ศ. 1979 ณ วันที่ทำวิทยานิพนธ์
นี้เสร็จสมบูรณ์ (เมษายน 2535) ยังไม่มีข้อสรุปของการเจรจาที่แน่นอน จึงไม่นำมา
ศึกษาวิเคราะห์ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากวิทยานิพนธ์นี้

1. ทำให้ทราบถึงกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันการทุ่มตลาดในกฎหมาย
ระหว่างประเทศ
2. ทำให้ทราบถึงหลักกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันการทุ่มตลาดของสหรัฐ
อเมริกา
3. ทำให้ทราบถึงหลักกฎหมายและมาตรการเกี่ยวกับการป้องกันการทุ่ม
ตลาดของประเทศไทย
4. ทำให้ทราบถึงข้อบกพร่องของกฎหมายป้องกันการทุ่มตลาดของ
ประเทศไทย ซึ่งทำให้ไม่สามารถนำมาบังคับใช้ในทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. ทำให้สามารถเสนอแนะหลักเกณฑ์และมาตรการการป้องกันการทุ่ม
ตลาดของไทยที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น
6. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อภาครัฐและเอกชนในการนำเอาข้อมูลและความ
เห็นต่าง ๆ ในวิทยานิพนธ์นี้ไปเป็นข้อมูลและแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขและ
พัฒนามาตรการป้องกันการทุ่มตลาดของประเทศไทยต่อไป